

[Tørnæs]

Den automatiske dyrtidsregulering blev i sin tid gennemført som et forsøg på at eliminere virkningerne af prisstigninger. Imidlertid har erfaringerne jo klart vist, at den automatiske dyrtidsregulering – uagtet hr. Kaj Poulsens påstand – har virket klart inflationsfremmende. I 1982 havde vi således en inflation på over 10 pct., medens vi i 1986 kan påregne at have en inflation på omkring 2 pct.

Den automatiske dyrtidsregulering har derfor ikke på nogen måde virket efter hensigten; den har været med til at skabe mere inflation, end den har kompenseret for. Dette er også udtrykt ved, at der for første gang i mange år for flere lønmodtagergrupper nu er tale om, at reallønsfaldet er stoppet, og for andre lønmodtagergrupper er der endog tale om reallønsstigninger.

Man kan vel sige, at det er en dårlig idé at knytte løn sammen med prisudvikling. Det synes selvfølgelig også mere logisk at knytte løn sammen med produktion.

Vi mener derfor, det er rigtigt, at der nu fremsættes lovforslag om bortfald af den automatiske dyrtidsregulering; derved gives der efter vores opfattelse et klart signal til arbejdsmarkedets parter. På den baggrund har arbejdsmarkedets parter efter vores opfattelse nemmere ved at indgå løn- og arbejdsvilkårsaftaler, idet der nu ikke ligger nogen indbygget automatik, hvor udefra kommende prisændringer kan give anledning til forhøjede lønomkostninger, herunder også dem, som var begrundet i den tidligere regerings forfejlede økonomiske politik, der jo var medvirkende til den stærke inflation.

Man kan således sige, at tavlen nu er vasket ren, og at det er muligt for arbejdsmarkedets parter at indgå aftaler om løn- og arbejdsvilkår.

Men det er klart, at der for de offentlige ydelser, som indtil 1982 har været underlagt den automatiske pristalsregulering, skal findes en anden reguleringsform. Det gælder f.eks. arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, boligydelse og børnetilskud, hvorimod de sociale pensioner og uddannelsesstøtten fortsat som hidtil skal være reguleret efter reguleringspristallet.

Vi mener som sagt, at der er tale om en lovgivning, der i god tid giver et klart signal til arbejdsmarkedets parter, og vi kan give fuld tilslutning til lovforslaget.

Ole Henriksen (SF):

Noget af det første, vi hørte fra ministeren ved hans tiltræden som arbejdsminister, var jo, at de kommende overenskomstforhandlinger skulle føres uden indblanding fra regeringens side. Det var vi mange der syntes var en god idé, vi syntes også, det var rigtigt, at der nu kom en arbejdsminister ude fra det pulserende liv, han vidste nok, hvad det handlede om, hvordan arbejdsmarkedets parter skulle have det, når der skulle føres frie forhandlinger. Nu blev der altså tid til at stille brikkerne op på brættet i fred og ro og så gå i gang med fornuftige frie forhandlinger om overenskomsten i 1987. Nu er det jo muligt, at arbejdsministeren med sin tiltrædelseserklæring – eller hvad vi nu skal kalde den – havde glemt, at der var noget, der hed dyrtidsregulering, for den har jo ikke eksisteret, mens vi har haft den borgerlige regering, og derfor kunne man godt få på fornemmelsen, at der her mere er tale om sådan et hovsaforslag; man huskede i sidste øjeblik, at der var noget, der hed dyrtidsregulering.

Det tror vi nu ikke på er hele forklaringen fra ministerens side. I SF tror vi, at det er et temmelig velforberedt angreb på de kommende overenskomstforhandlinger, og vi tror også, at det er et indgreb, som med vilje er vendt ensidigt mod lønmodtagersiden. Vi mener ikke, at ministeren kan bortforklare det, som står i fremsættelsestalen, og som også hr. Tørnæs sagde heroppefra, at nu er tavlen vasket ren, når vi har fjernet dyrtidsordningen, og så kan vi begynde på et klart og kendt grundlag. Ja, det er da rigtigt, at man kan begynde på det grundlag, at nu er der ingen dyrtidsordning mere, og så kan man begynde at forhandle om en ny dyrtidsordning, for det åbnes der jo adgang til i forslaget, men det, der sker her, er jo sådan set det samme, som når to sætter sig til at spille et spil skak og man så fra den ene side siger: nu tager vi lige dronningen, inden vi går i gang, og så kan vi begynde at spille. Det er faktisk det samme, der sker her, at man laver et enormt handicap over for lønmodtagersiden ved de kommende overenskomstforhandlinger, som betyder, at det væsentlige aktiv, som dyrtidsreguleringen i overenskomsterne er, nu er taget ud af forhandlingerne, og man kan begynde forfra og se, om man kan få lavet f.eks. en anden regulerings-